

Sygn. akt I Ca 353/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Włodzimierz Wójcicki
Sędziowie:	Eugeniusz Dąbrowski Andrzej Kordowski (spr.)
Protokolant:	Edyta Filipkowska

po rozpoznaniu w dniu 18.12.2015r.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Celnego w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda (...) Sp. z o.o. w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Łomży

z dnia 28 sierpnia 2015r. sygn. akt I C 441/14

I. apelację oddala;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 (sześćset) zł tytułem kosztów procesu instancji odwoławczej.

Eugeniusz Dąbrowski W. A. K.

Sygn. akt I Ca 353/15

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w pozwie wniesionym przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Naczelnika Urzędu o w Ł. żądała zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.790,56 zł wraz z odsetkami ustawowymi od daty wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Swoje roszczenie powódka opierała na odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie funkcjonariuszy publicznych przy wykonywaniu władzy.

W uzasadnieniu wskazano, że powodowa spółka jest przedsiębiorcą, prowadzącym działalność w zakresie organizowania gier na automatach o niskich wygranych w ramach udzielonego pozwolenia wydanego przez Dyrektora Izby Celnej w B.. W punkcie gier o nazwie Bar (...) użytkowany był automat (...) o numerze fabrycznym (...), zarejestrowany decyzją Ministra Finansów. Na skutek masowych działań funkcjonariuszy Urzędów Celnych, jakie rozpoczęły się terenie całego kraju w grudniu 2009 r., po zmianie przepisów ustawy o grach hazardowych, w dniu 14 kwietnia 2011 r. do wskazanego wyżej lokalu wkroczyli funkcjonariusze Urzędu Celnego w Ł., którzy przeprowadzili eksperyment gry na użytkowanym automacie i dokonali negatywnej weryfikacji statusu urządzenia jako automatu o niskich wygranych, a w konsekwencji zatrzymali przedmiotowy automat. Zdaniem strony powodowej, funkcjonariusze nie mieli podstaw do zatrzymania automatu do przygotowawczego postępowania karno-skarbowego o umyślne przestępstwo karno-skarbowe. Powinien zdaniem powoda być wdrożony inny tryb tj. administracyjny, a przynajmniej automat nie powinien być zatrzymany gdyż nie zachodziła przesłanka dotycząca wypadku niecierpiącego zwłoki.

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Naczelnika Urzędu Celnego w Ł. wnosił o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazano, że brak jest podstawowej przesłanki odpowiedzialności Państwa, tj. niezgodnego z prawem działania funkcjonariuszy Urzędu Celnego. W sprawie zabezpieczono urządzenie, które niespełniało wymogów przepisów ustawy, w związku z ustaleniem w drodze eksperymentu, że realizuje on zakłady za stawki przewyższające maksymalne stawki dozwolone dla automatów o niskich wygranych. Zatrzymanie zostało zatwierdzone postanowieniem Prokuratora Rejonowego w Łomży, na które zażalenie powodowej spółki Sąd Rejonowy w Łomży oddalił. Następnie w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego w sprawie, automat został uznany za dowód rzeczowy i również na to postanowienie zażalenie zostało oddalone jako niezasadne. Wskazano, że obecnie prowadzone jest postępowanie karnoskarbowe, w którym przedmiotowy automat stanowi dowód rzeczowy. Przeprowadzone dowody z opinii biegłych wykazały, że automat umożliwia realizowanie gier w oparciu o stawki maksymalne przewyższające dozwolone.

Postanowieniem z 16 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Łomży połączył do przedmiotowej sprawy celem wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę pomiędzy tymi samymi stronami o zapłatę 4.879,95 zł, dotyczącą automatu (...) M. (...) o numerze fabrycznym (...).

Sąd Rejonowy w Łomży wyrokiem z dnia w sprawie I C 441/14 oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego były następujące ustalenia faktyczne. Decyzją nr (...) z dnia 29 października 2003 r. Dyrektor Izby Skarbowej w B. udzielił (...) Spółce z o.o. w R. zezwolenia na okres 6 lat na urządzenie i prowadzenie w województwie (...) działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Zezwolenie było udzielone na prowadzenie przez (...) Spółkę z o.o. stu dziewięćdziesięciu czterech punktów gry na automatach o niskich wygranych - w tym w Bar (...) w J. i (...) w K.. Zgodnie z pkt VI decyzji powódka obowiązana była prowadzić działalność zgodnie z przepisami ustawy o grach i zakładach wzajemnych oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych. Szczegółowe warunki i zasady prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych określał zatwierdzony przez Dyrektora Izby Skarbowej w B. regulamin gry, stanowiący integralny element decyzji. W myśl punktu 5 rozdziału II dotyczącego udziału w grze - wygrana nie mogła być wyższa niż równowartość 15 euro, a wartość jednej stawki za udział w jednej grze nie mogła przekraczać 0,07 euro. Równowartość 15 euro i 0,07 euro ustalana była według kursu kupna ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia poprzedniego roku kalendarzowego.

Na podstawie decyzji Dyrektora Izby Skarbowej w B. nr (...) /460-41/AM/09 z dnia 26 października 2009 r. przedłużono (...) Spółce z o.o. zezwolenie na urządzenie i prowadzenie w województwie (...) działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na okres kolejnych 6 lat - do 29 października 2015 r. Podstawą wydania decyzji a zarazem integralnym jej elementem był regulamin gry na automatach, który zawierał tożsame uregulowania dotyczące wysokości wygranej oraz wysokości jednej stawki za udział w grze, co poprzednio obowiązujący.

W dniu 14 kwietnia 2011 r. w lokalu o nazwie Bar (...) funkcjonariusze Urzędu Celnego w Ł. wraz z funkcjonariuszem Komendy Miejskiej Policji w Ł. w obecności właścicielki lokalu B. G. dokonali kontroli urządzenia - automatu (...) typ Bębnowy, o numerze fabrycznym (...), nr rejestracyjny (...) - (...) należącego do pozwanej - (...) Sp. z o.o. Kontrola odbyła się bez przedstawiciela firmy (...) Sp. z o.o., posiadającego klucze do wnętrza kontrolowanego automatu, co wykluczało możliwość dokonania oględzin wewnętrznych urządzenia. Właścicielka lokalu nie posiadała kluczy umożliwiających dostęp do wnętrza automatu. Na przedmiotowym automacie dokonano eksperymentu poprzez sprawdzenie rzeczywistej wysokości maksymalnej stawki za udział w jednej grze pobieranej przez automat w odniesieniu do poziomu określonego ustawowo oraz zadeklarowanego przez pozwanego w regulaminie gry. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że wartość maksymalnej stawki w jednej grze jest wyższa niż 0,50 zł- tj. wyższa niż określona w art. 129 ust. 3 ustawy o grach hazardowych i wynosi 10 zł.

W dniu 25 maja 2011 r. w lokalu o nazwie (...) funkcjonariusze Urzędu Celnego w Ł. wraz z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w K. w obecności m.in. właściciela lokalu Z. S. dokonali kontroli urządzenia - automatu (...) M. (...) typ (...), o numerze fabrycznym (...), nr rejestracyjny (...) - (...) należącego do pozwanej - (...) Sp. z o.o. Przebieg kontroli i jej wyniki były tożsame, jak w przypadku automatów znajdujących się w lokalu Bar (...).

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości kontrolujący dokonali zatrzymania wyżej opisanych automatów w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 107 § 1 kks. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Łomży postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2011 r. zatwierdził zatrzymanie rzeczy od B. G.. Natomiast postanowieniem z dnia 30 maja 2011 r. zastępca Prokuratora Rejonowego w K. zatwierdził zatrzymanie rzeczy od Z. S.. Następnie na skutek zażaleń wniesionych przez powódkę Sąd Rejonowy w Łomży utrzymał w mocy zaskarżone postanowienia.

Urząd Celný w Ł. odpowiednio postanowieniami z dnia 5 lipca 2011 r. i 21 listopada 2011 r. uznał wyżej opisane automaty do gry za dowody rzeczowe w sprawie o przestępstwo skarbowe z art. 107 § 1 kks i umieścił je w magazynie Urzędu Celnego w Ł.. Powołany przez Urząd Celný w toku śledztw o sygnaturze (...) - (...), biegły sądowy dr inż. A. C. w swoich opiniach z 23 maja 2011 r. i 14 czerwca 2011 r. stwierdził, że opiniowane automaty nie są zgodne z zapisem ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych- w szczególności z art. 129 ust. 3 ustawy- w zakresie wysokości maksymalnej stawki za udział w jednej grze oraz maksymalnej jednorazowej wygranej w jednej grze.

Postępowanie karne, którymi objęte były oba przedmiotowe automaty prowadzone ostatecznie pod sygn. akt RKS 205/2010/312000/BK postanowieniem z 29 grudnia 2014 r. zostały umorzone z powodu niemożności przypisania winy umyślnej osobom odpowiedzialnym za urządzenie gier. Jednocześnie w postępowaniu tym stwierdzono, że automaty działały niezgodnie z przepisami ustawy o grach hazardowych.

W tak ustalonych stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Rejonowy odpowiedzialność Skarbu Państwa rozpatrywał w świetle art. 417 § 1 k.c. Wskazał, że zgodnie z przyjmowanym powszechnie na tle tego przepisu stanowiskiem judykatury, dla przyjęcia odpowiedzialności Skarbu Państwa nie jest konieczne, aby zachowanie wyrządzającego szkodę było zawinione, wystarczające jest natomiast ustalenie, że jest obiektywnie bezprawne. Dlatego, zdaniem Sądu Rejonowego należało rozważyć, w jakich przypadkach wszczęcie i prowadzenie postępowania karnego może być uznane za czyn niedozwolony w rozumieniu art. 415 k.c. Sąd Rejonowy wskazał, że przyjmuje się, że dotyczy to takich postępowań, które wszczęto i prowadzono przy oczywistym braku podstaw dowodów winy, ze świadomością sfabrykowania takich dowodów, bez zachowania podstawowych przepisów procedury. Nawet uniewinnienie oskarżonego w procesie karnym z pewnością nie może prowadzić do przyjęcia absurdalnego wniosku, że działania organów ścigania były niezgodne z prawem.

Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, że niewątpliwie funkcjonariusze Urzędu Celnego są uprawnieni do dokonywania przeszukań i zabezpieczania dowodów rzeczowych. Z czynnością przeszukania ściśle powiązana jest czynność procesowa zatrzymania rzeczy. W stosunku do automatów do gry, których dotyczy przedmiotowa sprawa dokonano ich zatrzymania. Sąd Rejonowy podniósł, że z czynność zatrzymania była przedmiotem wniesionych przez powódkę zażaleń, które Sąd Rejonowy w Łomży uznał za bezzasadne utrzymując w mocy postanowienia Prokuratorów odnośnie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy. W konsekwencji Sąd Rejonowy stwierdził, że poddanie postanowień

prokuratorskich kontroli sądowej w zakresie legalności zatrzymania automatów, pozwala na przyjęcie, że czynności podejmowane przez funkcjonariuszy Urzędu Celnego nie były bezprawne i z uwagi na podstawę prawną powództwa, którą jest art. 417 § 1 k.c., nie mogą być poddane kolejnej ocenie Sądu w niniejszym procesie, tym bardziej, że powódka nie podnosiła zarzutów bezprawności orzeczeń wydanych przez Sąd na skutek wniesionych przez nią zażaleń.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy skonstatował, że w stanie faktycznym sprawy, obecnie przedmiotem badania nie może być kwestia bezprawności działania funkcjonariuszy, ponieważ prowadziłoby to do kwestionowania legalności orzeczeń zatwierdzających czynności zatrzymania automatów, co nie jest możliwe w toku procesu opartego o przesłanki odpowiedzialności wskazane w art. 417 § 1 k.c.

Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, że procesową i formalną podstawą działań funkcjonariuszy były przepisy art. 2 ust. 1 pkt 5,7 i 8, art. 30 ust. 2 pkt 3, art. 32 ust. 1 pkt 7, 13, 14 i 17 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, a także art. 217 § 1 k.p.c. (właściwie k.p.k. – uwaga Sądu Okręgowego).

W tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że w sprawie brak przesłanki dotyczącej niezgodności z prawem działań podjętych przez funkcjonariuszy powoduje brak odpowiedzialności Skarbu Państwa i skutkuje oddaleniem powództwa.

Jednocześnie Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że postępowanie karno - skarbowe, z którym związane było zatrzymanie rzeczy zostało umorzone, jednakże przesłanki jego umorzenia nie prowadzą do wniosków, że brak było podstaw do jego wszczęcia, a następnie prowadzenia. Sąd Rejonowy podniósł, że wszystkie dowody zgromadzone w sprawie, a zwłaszcza opinie biegłego wskazywały, że zatrzymane automaty nie są zgodne z zapisem ustawy z 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, a w szczególności z art. 129 ust. 3 ustawy w zakresie wysokości maksymalnej stawki za udział w jednej grze oraz maksymalnej jednorazowej wygranej w jednej grze. Powódka nie przeprowadziła dowodu przeciwnego.

Odnosząc się do twierdzeń powódki co do uznania odpowiedzialności Skarbu Państwa z uwagi na blankietowy charakter przepisu art. 107 k.k.s., który podlega uzupełnieniu o nieobowiązujące w prawie polskim przepisy z powodu braku ich notyfikacji Sąd Rejonowy powołując się na orzecznictwo stwierdził, iż nie pozwala ono na przyjęcie, że przepisy będące podstawą działań funkcjonariuszy nie obowiązują w polskim porządku prawnym oraz, że brak ich notyfikacji rodzi dla jednostki prawo do uzyskania ze strony państwa członkowskiego naprawienia szkody poniesionej w wyniku naruszenia na podstawie prawa Unii.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy stwierdził, iż w działaniu funkcjonariuszy nie można stwierdzić cech bezprawności. O kosztach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższe wyroku wniosła powodowa spółka. Wyrok zaskarżyła w całości zarzucając mu: naruszenie przepisów prawa materialnego, poprzez nieprawidłowe uznanie, że zachowanie funkcjonariuszy Urzędu Celnego w Ł., polegające na dokonaniu zatrzymań urządzeń do gier rozrywkowych eksploatowanych przez Stronę Powodową jako dowodów rzeczowych przestępstwa karnego skarbowego z art. 107 k.k.s. oparte na przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r., o Służbie Celnej (Dz. U. 2013.1404 ze zm.), przepisach ustawy kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997r., (Dz. U. 1997 nr 89 poz. 555), przepisach ustawy kodeks karny skarbowy z dnia 10 września 1999r.,(Dz.U. 1999 nr 83 poz. 930), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 grudnia 2009r. (Dz. U. 2013.156) oraz Ustawy o grach hazardowych z dnia 19 listopada 2009 r. (Dz.U. 2009 nr 201 poz. 1540) nie nosiło cech bezprawności uzasadniających odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za zasadzie art. 417 § 1 k.c., podczas gdy zatrzymanie przedmiotowych automatów do gier miało charakter bezprawny, gdyż dokonane zostało w sytuacji oczywistego braku zaistnienia wyżej opisanego przestępstwa karnego skarbowego, z uwagi na bezwzględna nieskuteczność przepisu sankcjonowanego z art. 14 ust. 1 u.g.h. (oraz art. 6 ust. 1 u.g.h.), wypełniającego blankietową treść przepisu sankcjonującego z art. 107 § 1 k.k.s.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o:

1) zmianę zaskarżonego orzeczenia i zasądzenie na rzecz strony powodowej od Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Celnego w Ł. kwoty: a) 1.790,56 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty; b) 4.879,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty; ewentualnie o

2) uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania celem przeprowadzenia postępowania dowodowego.

Strona pozwana w odpowiedzi wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była bezzasadna i jako taka nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonał w niniejszej sprawie prawidłowej oceny całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, na podstawie którego poczynił właściwe ustalenia faktyczne. Sąd Okręgowy podziela je i przyjmuje za własne. Sąd Rejonowy dokonał również prawidłowej interpretacji prawnej dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych i przedstawił w uzasadnieniu trafną argumentację na potwierdzenie swego stanowiska co do braku spełnienia przesłanek z art. 417 § 1 k.c. jako przepisu będącego podstawą prawną dochodzonego roszczenia.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przesłankami odpowiedzialności po myśli powołanego przepisu są więc: szkoda, fakt jej wyrządzenia przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz łączący te zdarzenia normalny związek przyczynowy.

Odnosząc się do przesłanki niezgodności działania lub zaniechania z prawem należy stwierdzić, iż zostaje ona spełniona w przypadku sprzeczności zachowania z normą prawną dekodowaną z obowiązującego przepisu prawnego, obojętnie jakiej rangi (ustawa, ratyfikowana umowa międzynarodowa, rozporządzenie). Jak trafnie określił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 kwietnia 2012 r., IV CSK 406/11 LEX nr 1169347 „zachowanie niezgodne z prawem to zachowanie sprzeczne z porządkiem prawnym, polegające na sprzeczności między zakresem kompetencji organu, sposobem jego postępowania i treścią rozstrzygnięcia wynikającymi z wzorca ustawowego, a jego działaniem rzeczywistym. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż tak rozumiana bezprawność funkcjonariuszy Urzędu Celnego w przedmiotowej sprawie nie wystąpiła. Sformułowany w apelacji zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego był nietrafny.

Sąd I instancji właściwie wskazał przepisy prawne, które uprawniały funkcjonariuszy Urzędu Celnego w Ł. do dokonania przeszukań pomieszczeń, w których znajdowały się automaty do gier oraz zatrzymania tych urządzeń, nie zachodzi zatem potrzeba ich ponownego przytaczania. Należy jednakże zaakcentować, że zatrzymanie przedmiotowych automatów zostało dokonane w oparciu o art. 217 k.p.k. i znajdowało w nim uzasadnienie.

W sprawie bezspornym było, iż zatrzymanie urządzeń było jednym z elementów postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Urząd Celny w Ł. w sprawie o przestępstwo skarbowe określone w art. 107 § 1 k.k.s. polegające na urządzaniu gier na automatach będących przedmiotem zatrzymania wbrew przepisom ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Podstawę prawną zatrzymania stanowi art. 217 k.p.k., zgodnie z którym zatrzymaniu podlegają między innymi rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie. Przepis ten określa również tryb wydania i zatrzymania rzeczy stanowiąc, że rzeczy te należy wydać na żądanie sądu lub prokuratora, a wypadkach niecierpiących zwłoki, także na żądanie Policji lub innego uprawnionego organu. Jeżeli wydania żąda Policja albo inny uprawniony organ działający we własnym zakresie, osoba, która rzecz wyda, ma prawo niezwłocznie złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie jej postanowienia sądu lub prokuratora o zatwierdzeniu zatrzymania, o czym należy ją pouczyć. Zgodnie z art. 236 k.p.k. na postanowienie dotyczące przeszukania, zatrzymania rzeczy i w przedmiocie dowodów rzeczowych przysługuje zażalenie osobom, których prawa zostały naruszone. Zażalenie wydane w postępowaniu przygotowawczym rozpoznaje sąd, w okręgu którego toczy się postępowanie. Przepisy procedury karnej zapewniają

zatem każdej osobie, której prawa zostały naruszone prawo do weryfikacji podjętych przez funkcjonariuszy czynności oraz uzyskania w ten sposób rozstrzygnięcia w przedmiocie ich prawidłowości i legalności.

Zgodnie z niekwestionowanymi ustaleniami Sądu Rejonowego w dniu 14 kwietnia 2011 r. dokonano odebrania i zatrzymania automatu (...) nr (...), zaś w dniu 25 maja 2011 r. automatu (...) M. (...) nr (...) (k. 83, 287). Następnie czynności te zostało zatwierdzone odpowiednio postanowieniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Łomży z dnia 21 kwietnia 2011 r. (k. 85) oraz postanowieniem Z-ca Prokuratora Rejonowego w Kolnie z dnia 30 maja 2015 r. (k. 289). W toku kontroli wywołanej wniesieniem zażalenia przez powodową spółkę, Sąd Rejonowy w Łomży postanowieniem z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie (...) utrzymał w mocy postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Łomży z dnia 21 kwietnia 2011 r. (k. 86), zaś Sąd Rejonowy w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w K. postanowieniem z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie (...) utrzymał w mocy postanowienie Z-ca Prokuratora Rejonowego w Kolnie z dnia 30 maja 2015 r. (k. 290). Kwestia legalności zatrzymania rzeczy w tych postępowaniach została zatem skontrolowana, w przewidzianym przepisami prawa trybie przez niezawisłe sądy. Z treści tych postanowień wynika, że działania funkcjonariuszy celnych zostały poddane analizie pod kątem ich zgodności z przepisami kodeksu postępowania karnego, które na mocy odesłania zawartego w art. 113 § 1 k.p.k. znajdują zastosowanie w postępowaniu karno-skarbowym. Ponadto z akt sprawy wynika, że urządzenia zatrzymane przez funkcjonariuszy urzędu celnego zostały uznane za dowody w toczącym się postępowaniu karno-skarbowym. Orzeczenia w tym przedmiocie wydane przez Urząd Celny (k. 87, 292) ponownie zostały poddane kontroli sądu, który nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażaleń zaskarżone postanowienia utrzymał w mocy (k. 89, 294). Uznanie w trakcie postępowania przygotowawczego urządzenia za dowód rzeczowy implikuje wniosek, że rzecz ta stanowi środek dowodowy niezbędny do prawidłowego osądzenia sprawy, powoduje obowiązek jej zabezpieczenia przed zmianą lub deformacją lub zniszczeniem, czy ukryciem. Tego rodzaju czynności organów ścigania związane są z wypełnianiem przez nie ustawowych obowiązków i nie noszą znamion niezgodności z prawem. Tym samym sądy – rozpoznające zażalenia strony powodowej – potwierdziły, że czynności zatrzymania dokonywane były zgodnie z prawem, a zatrzymanie dotyczyło rzeczy stanowiących dowód w sprawie. Poddanie postanowień prokuratorskich kontroli sądowej, w wyniku której zostały one utrzymane w mocy, prowadzi z kolei do wniosku, że kwestionowane przez skarżącego czynności funkcjonariuszy Urzędu Celnego w Ł., polegające na zatrzymaniu urządzeń do gier, nie były bezprawne. Sąd Rejonowy słusznie przy tym zauważył, że obecnie w toku niniejszego postępowania – opartego o przesłanki odpowiedzialności z art. 417 § 1 k.c. – przedmiotem badania nie może być kwestia, czy ww. orzeczenia sądów były wadliwe.

W takiej sytuacji na użytek roszczeń odszkodowawczych, nie ma potrzeby szerszego wypowiedzania się w kwestiach podnoszonych w apelacji, a dotyczących bezprawności powiązanej z niemożnością stosowania określonych norm przewidzianych ustawą o grach losowych, z uwagi na brak notyfikacji projektu ustawy o grach hazardowych Komisji Europejskiej. Nie mniej należy zwrócić uwagę, że problem braku notyfikacji przepisów art. 6 ust. 1 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych w rozumieniu Dyrektyw 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego w świetle orzecznictwa nie był i nie jest jednolicie postrzegany. W szczególności dotyczy on kwestii, czy sądy krajowe orzekające w sprawach o przestępstwa określone w art. 107 § 1 k.k.s. są uprawnione do odmowy zastosowania powołanych przepisów ustawy o grach hazardowych jako niezgodnych z prawem unijnym. Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 lipca 2012 r. w połączonych sprawach (...) (wydanym w związku z pytaniem prejudycjalnym Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G.) stwierdził, że zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego zobowiązuje sąd krajowy do stosowania prawa wspólnotowego i do odstąpienia od stosowania sprzecznych z nim przepisów krajowych. Stanowisko to podzielił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie II KK 55/14 (OSNKW 2015/4/37), w którym stwierdził również, że wynikającą z prawa Unii konsekwencją braku notyfikacji przepisów technicznych, w tym art. 6 i art. 14 ustawy o grach hazardowych, jest bezskuteczność tych przepisów, która powinna być rozumiana jako obowiązek powstrzymania się przez sądy od ich stosowania. Należy jednak zwrócić uwagę, iż w innym postanowieniu z dnia 28 listopada 2013 r. sygn. I KZP 15/13 (OSNKW 2013/12/101, Prok.i Pr.-wkł. 2014/2/9, LEX nr 1393793, Biul.PK 2013/11/8, Biul.SN 2013/12/28-29) Sąd Najwyższy poddał w wątpliwość obowiązywanie normy niestosowania przez państwo

wobec jednostek nienotyfikowanych przepisów technicznych, wskazując, że nie wynika ona z żadnego wyraźnego przepisu dyrektywy 98/34/WE, ani też z żadnej regulacji traktatowej, a orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie mają charakteru powszechnie wiążącego. Stąd też w orzecznictwie brak jest jednolitego stanowiska co do tego, czy w prawie unijnym funkcjonuje norma, która w jakimkolwiek zakresie miałaby wyłączyć zastosowanie przepisów krajowych uznanego za nienotyfikowane. Kwestia związana ze skutkiem braku notyfikacji przepisów technicznych ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych dotyczy niewątpliwie wykładni prawa europejskiego, tj. art. 8 ust. 1 Dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielenia informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego. Wyłącznie właściwym do orzekania w trybie prejudycjalnym o wykładni Traktatów oraz o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (art. 267 TfUE). Problem teź wykładni został już dostrzeżony przez Sąd Okręgowy w Łodzi, który w orzeczeniu z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie V Kz 142/15 postanowił zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości pytaniem prejudycjalnym, czego skutkiem są liczne orzeczenia sądów krajowych w przedmiocie zawieszenia postępowania, których przedmiotem są czyny określone w art. 107 § 1 k.k.s. w związku z art. 6 i art. 14 ustawy o grach hazardowych do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w sprawie C – 303/15. W związku z powyższym nie sposób jest uznać, iż w chwili podjęcia przez funkcjonariuszy Urzędu Celnego w Ł. czynności zatrzymania urzędów istniała bezwzględna bezskuteczność przepisu art. 14 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, wypełniającego blankietową treść przepisu sankcjonującego z art. 107 § 1 k.k.s. Istniała zatem podstawa prawna do wszczęcia postępowania karno-skarbowego w tym przedmiocie i podejmowania w jego ramach podjęcia czynności służących do zatrzymania i zabezpieczenia dowodów rzeczowych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym, na które składa się wynagrodzenie radcy prawnego, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.z 2013 r., poz. 490 j.t.), obciążając nimi stronę skarżącą, stosowanie do wyniku sprawy w II instancji.